

Muistio Vihreä liitto r.p.:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.–31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ella Lyytinen, Ines Gullichsen, Hanna Surakka, Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Puolue on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin Helsingissä 30.9.2025. Tarkastukseen osallistui Vihreä liitto r.p.:stä talouspäällikkö Aleksi Mäntylä.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle omat tilinpäätöstietonsa: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Lisäksi puolueiden tuli toimittaa tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjen ja naisjärjestön sekä lähiyhteisöjen tilinpäätöstiedot.

Vihreä liitto r.p. on toimittanut vuodelta 2024 puolueen ja puoluetukipäätöksessä tarkoitettujen yhdistysten tilinpäätöstiedot puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään. Tarkastuksen aikana järjestelmään liitettiin puolueen toimintakertomus sekä Vihreät Naiset ry:n tilinpäätöstiedot vuodelta 2024.

Puoluelain 9 d §:n mukaan puolueen tulee toimittaa valtiontalouden tarkastusvirastolle puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitettun yhdistyksen tilin- tai toiminnantarkastuskertomuksen, toimintakertomuksen, jos sellainen on laadittu, ja tilinpäätöksen sekä 9 a §:n 1 momentissa tarkoitettut tilitykset ja tiedot. Puolueen asiakirjat ja tiedot toimitetaan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun puolueen tilinpäätös on vahvistettu. Avustuspäätöksessä tarkoitettun yhdistyksen asiakirjat ja tiedot toimitetaan yhden kuukauden kuluessa yhdistyksen tilinpäätöksen vahvistamisesta.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitettun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Vihreä liitto r.p.:n tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2024 sisältyy puoluelain 9 c §:n edellyttämä lausuma.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan Valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Vihreä liitto r.p. oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2024 yhteensä 127 414,50 euron määrästä. Tarkastuksessa ei todettu muita tukia, joita olisi tullut ilmoittaa.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen käyttöä ja siirtämistä koskevat menettelyt

Vihreä liitto r.p. on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamassaan vuoden 2024 valtionavustustilityksessään puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä ja siirtämisestä.

Puolue on vuonna 2024 saanut puoluetukea yhteensä 2 246 790 euroa. Puolue on tilityksensä mukaan siirtänyt puoluetukea piirijärjestöille 252 029,26 euroa (6,72 %) ja naisjärjestölle 124 911,60 euroa (5,52 %).

Vihreä liitto r.p. on tehnyt vuoden 2024 puoluetuen siirtämisestä valtionavustuslain 7 §:n mukaisesti sopimukset piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä kanssa. Tarkastuksessa saadun tiedon mukaan puolue tekee sopimukset vaalikausiksi kerrallaan. Tarkastusvirasto on suositellut sopimusten tekemistä vuosittain, jotta niiden sisältämä tieto olisi ajantasaista.

Pakotteiden huomioiminen valtionavustuksen käytössä

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli kaikilta puolueilta selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Vihreä liitto r.p. ilmoitti tarkastuksen aikana huomioineensa pakotteet toiminnassaan ja sisällyttäneensä ne sisäiseen ohjeistukseensa. Puolueen selvityksen mukaan sen tekemät hankinnat keskittyvät pääosin kotimaisiin toimijoihin, eikä puolue toimi aktiivisesti energia-, pankki- tai sotateollisuusalailla. Lisäksi puolue on keskittänyt pankkitoimintansa tunnettuihin eurooppalaisiin pankkeihin, jotka omalta osaltaan noudattavat pakotteita. Puolueen mukaan pakotelistatut tahot eivät ole osallisena sen tekemissä hankinnoissa.

Tarkastusvirasto selvitti talouspakotteiden noudattamista tekemällä pistotarkastuksia puolueiden ja piiriyhdistysten kirjanpitoaineistoon. Tarkastuksen perusteella ilmeni, että Vihreä liitto r.p. on varmistunut valtionavustuspäätöksessä mainittujen talouspakotteiden noudattamisesta. Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt, että puolue olisi tehnyt hankintoja pakotelistatuilta tahoilta.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on

mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohta 2.3.

Malviina Vahtera

Ylitarkastaja

JAKELU

Vihreä liitto r.p.